

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Ustawodawczej

Data posiedzenia: 25. listopada 2009 r.

Nr posiedzenia: 256

Posiedzeniu przewodniczył: senator Piotr Zientarski – przewodniczący komisji

- Porządek posiedzenia:**
1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy (*druk senacki nr 696, druki sejmowe nr 2223 i 2409*). Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (*druk senacki nr 695, druki sejmowe nr 1925, do druku 1925, 1763, do druku 1763, 2178, do druku 2178 i 2396*).
 3. Rozpatrzenie ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym (*druk senacki nr 698, druki sejmowe nr 1829 i 2414*).
 4. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego oraz niektórych innych ustaw (*druk senacki nr 697, druki sejmowe nr 2250, do druku 2250, 2415, do druku 2415*).

- W posiedzeniu uczestniczyli:
- senatorowie członkowie komisji: Zbigniew Cichoń, Stanisław Gogacz, Cichoń, Grażyna Sztark, Leon Kieres, Bohdan Paszkowski, Piotr Zientarski, Krzysztof Piesiewicz, Marek Trzeciński.
 - zaproszeni goście:
 - Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej:
 - zastępca dyrektora Departamentu Prawa Pracy Anita Gwarek,
 - naczelnik wydziału w Departamencie Prawa Pracy Janina Suzdof,
 - starszy specjalista w Departamencie Prawa Pracy Małgorzata Podgórska,
 - Ministerstwo Sprawiedliwości:
 - podsekretarz stanu Piotr Kluz,
 - sędzia w Departamencie Legislacyjno-Prawnym, sekretarz Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Cywilnego Robert Zegadło,
 - sędzia w Departamencie Legislacyjno-Prawnym Piotr Pełczyński,
 - ekspert zewnętrzny prof. Karol Weitz,
 - naczelnik wydziału w Departamencie Legislacyjno-Prawnym Wiesława Kaczorowska,
 - główny specjalista w Departamencie Legislacyjno-Prawnym Hieronim Ostrowski,
 - zastępca dyrektora w Departamencie Legislacyjno-Prawnym Dorota Kramarczyk,
 - Ministerstwo Infrastruktury:
 - podsekretarz stanu Piotr Styczeń,
 - zastępca dyrektora Departamentu Prawnego Anita Grabowska,
 - zastępca dyrektora Departamentu Strategii Budownictwa i Mieszkalnictwa Zdzisław Żydak,
 - starszy specjalista w Departamencie Prawnym Paweł Matej,

- Naczelna Rada Adwokacka:
 - przewodniczący Komisji ds. Prac Parlamentarnych NRA Rafał Dębowski,
 - adwokat Andrzej Siemiński,
 - Krajowa Rada Notarialna:
 - rejent Leszek Zabielski,
 - Skańska SA:
 - wiceprezes Piotr Sarnowski,
 - PKPP „Lewiatan”:
 - ekspert prawny Patrycja Rogowska,
- przedstawiciele Biura Legislacyjnego w Kancelarii Senatu: Danuta Drypa, Bożena Langner, Beata Mandyliś, Mirosław Reszczyński.

Przebieg posiedzenia:

Ad. 1 Ustawę przedstawiła zastępca dyrektora Departamentu Prawa Pracy Anita Gwarek. Przedstawicielka ministerstwa zwróciła uwagę na to, że tekst ustawy uchwalonej przez Sejm w dniu 5 listopada w niewielkim stopniu różni się od przedłożenia rządowego. Nowelizacja ma na celu uwzględnienie w przepisach kodeksu pracy uprawnień pracowników związanych z rodzicielstwem – konsekwencji zmian obowiązujących od dnia 18 stycznia 2009 r., wprowadzonych przepisami ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy. Uwzględnia postulat rzecznika praw dziecka i rzecznika praw obywatelskich, aby pracowników korzystających z urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego objąć w tym czasie szczególną ochroną stosunku pracy w zakresie, w jakim z takiej ochrony korzystają pracownicy przebywający na urlopie macierzyńskim. Nowelizacja zmierza do maksymalnego ujednoczenia standardów ochronnych stosowanych do pracowników korzystających z urlopu macierzyńskiego (podstawowego i dodatkowego), pracowników korzystających z urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego (podstawowego i dodatkowego) oraz pracowników korzystających z urlopu ojcowskiego – w celu uniknięcia zarzutu dyskryminacji w stosunkach pracy w zakresie uprawnień związanych z rodzicielstwem.

Przedstawicielka Biura Legislacyjnego nie miała uwag o charakterze legislacyjnym.

Senator Piotr Zientarski zgłosił wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Komisja przyjęła ten wniosek jednogłośnie.

Na sprawozdawcę komisji na posiedzenie Senatu wybrano senator Grażynę Sztark.

Konkluzja: Komisja wnosi o przyjęcie ustawy bez poprawek (*druk senacki nr 696A*).

Ad. 2 Ustawę przedstawił sędzia w Departamencie Legislacyjno-Prawnym Piotr Pełczyński.

Przedstawiciel ministerstwa powiedział, że nowelizacja wprowadza nowe zasady zwalniania stron od kosztów pomocy prawnej w postępowaniu cywilnym oraz działania ustanowionego adwokata lub radcy prawnego w postępowaniach, w których obowiązuje przymus adwokacki. Podstawowe cele nowelizacji sprowadzają się do uniezależnienia możliwości domagania się przez stronę ustanowienia adwokata lub radcy prawnego przez sąd od uprzedniego uzyskania zwolnienia od kosztów sądowych oraz uregulowania trybu i konsekwencji odmowy sporządzenia skargi kasacyjnej przez ustanowionego adwokata lub radcę prawnego. Nowela zawiera także regulacje mające na celu przyspieszenie i usprawnienie postępowania. Oprócz powyższego nowelizacja reguluje również kwestię wyłączenia możliwości dokonania egzekucji, co do określonych kategorii przedmiotów i wiarytelności, w celu zabezpieczenia prawidłowego wykonywania świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz zapewnienia dłużnikom pobierającym świadczenia z pomocy społecznej przyznanego ustawowo minimum środków do egzystencji. W nowelizacji zawarta została również zmiana art. 373 k.p.c., mająca na celu dostosowanie stanu prawnego do skutków wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 maja 2008 r.

Adwokat Rafał Dębowski zgłosił zastrzeżenia do nowej treści art. 118 par 5 i 6 k.p.c. Zgodnie z nowym brzmieniem adwokat z urzędu niezajdujący podstaw do sporządzenia skargi kasacyjnej obowiązany jest zawiadomić o tym klienta oraz orzekający w sprawie sąd. Ma on także obowiązek

sporządzenia opinii prawnej o braku podstaw kasacyjnych. Zdaniem mecenasa R. Dębowskiego kwestia ta została rozwiązana przez uchwałę NRA z 2007 r., która zobligowała wszystkich adwokatów nieznajdujących podstaw kasacyjnych do niezwłocznego sporządzenia opinii prawnych. Treść takiej opinii powinna być doręczona klientowi oraz właściwej okręgowej radzie adwokackiej. To samorząd sprawuje kontrolę nad działalnością zawodową adwokata, a nie sąd. Senatorowie Piotr Zientarski oraz Zbigniew Cichoń zgłosili swoje zastrzeżenia do zaproponowanych rozwiązań w ustawie odnośnie art. 118. Senator Z. Cichoń, krytykując nowe brzmienie art. 118 par5 i 6, przywołał zasadę *nemo iudex idoneus in propria causa*. W głosowaniu komisja przyjęła 10 poprawek do ustawy oraz zgłoszono dwa wnioski mniejszości komisji.

Konkluzja: Komisja wnosi o przyjęcie ustawy z poprawkami (*druk senacki nr 695A*).

Ad. 3 Syntetycznego przedstawienia ustawy dokonał przedstawiciel Biura Legislacyjnego Mirosław Reszczyński. Powiedział, że celem nowelizacji jest unormowanie postępowania, w którym mogłyby być jednocześnie dochodzone prawa podmiotowe lub inne prawnie chronione interesy wielu podmiotów. BL zwróciło też uwagę komisji, że w art. 2 ust. 2 ustawy wprowadzone zostało pojęcie podgrupy, które nie funkcjonuje w systemie prawa procesowego cywilnego. Przedstawiciel rządu powiedział, że ustawa nie musi definiować wszystkich pojęć, które w niej występują. Przedstawicielka PKPP „Lewiatan” powiedziała, że postuluje, aby nie włączać systemu pozwów zbiorowych do polskiego systemu. Senatorowie w dyskusji zgłosili wiele uwag, obaw i wątpliwości do ustawy. Senator Piotr Zientarski zauważył, że istnieje niebezpieczeństwo wykorzystania pozwów zbiorowych w sprawach politycznych. Senator zgłosił poprawkę, aby ograniczyć zakres przedmiotowy ustawy do dochodzenia roszczeń konsumentów, a także roszczeń pracowniczych albo o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym. Poprawka ta została przyjęta. Na sprawozdawcę stanowiska komisji powołano senatora Bohdana Paszkowskiego.

Konkluzja: Komisja wnosi o przyjęcie ustawy z poprawką (*druk senacki nr 698A*).

Ad. 4 Podsekretarz stanu Piotr Styczeń przedstawił założenia ustawy. Powiedział m.in., że przedmiotowa ustawa wprowadza przepisy dotyczące najmu okazjonalnego. W świetle przyjętych rozwiązań umową najmu okazjonalnego lokalu jest umowa lokalu służącego do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych, którego właściciel będący osobą fizyczną nie prowadzi działalności gospodarczej w zakresie wynajmowania lokali, zawarta na czas oznaczony, ale nie dłuższy niż 10 lat. Ustawa precyzuje obowiązkowe postanowienia umowy o najem okazjonalny, jak oświadczenie najemcy, w formie aktu notarialnego, o poddaniu się egzekucji i zobowiązaniu się do opróżnienia i wydania lokalu używanego na podstawie umowy o najem okazjonalny lokalu, obowiązek najemcy do wskazania lokalu, do którego ma być przeprowadzona eksmisja. Ustawa zawiera propozycje zmian w systemie podatkowym, przychody osób fizycznych uzyskiwane z tytułu najmu będą opodatkowane jednolitą obniżoną stawką. Przedstawicielka Biura Legislacyjnego powiedziała, że rekomenduje komisji dwie poprawki legislacyjne. Rejent Leszek Zabielski powiedział, że zgodnie z opinią Krajowej Rady Notarialnej przedmiotowa ustawa jest niepotrzebna i chybiona, jest odpowiedzią na zmiany k.p.c. z 2004 r. w zakresie art. 1046, które są powodem zejścia do podziemia najemców i wynajmujących. Przedstawił on wiele krytycznych, szczegółowych uwag do ustawy. W związku z tym, że opinia KRN nie jest znana senatorom i ministerstwu, przewodniczący zarządził przerwę w rozpatrywaniu tego punktu porządku obrad do dnia 1 grudnia 2009 r.

Konkluzja: Komisja przerwała rozpatrywanie punktu do dnia 1 grudnia br.